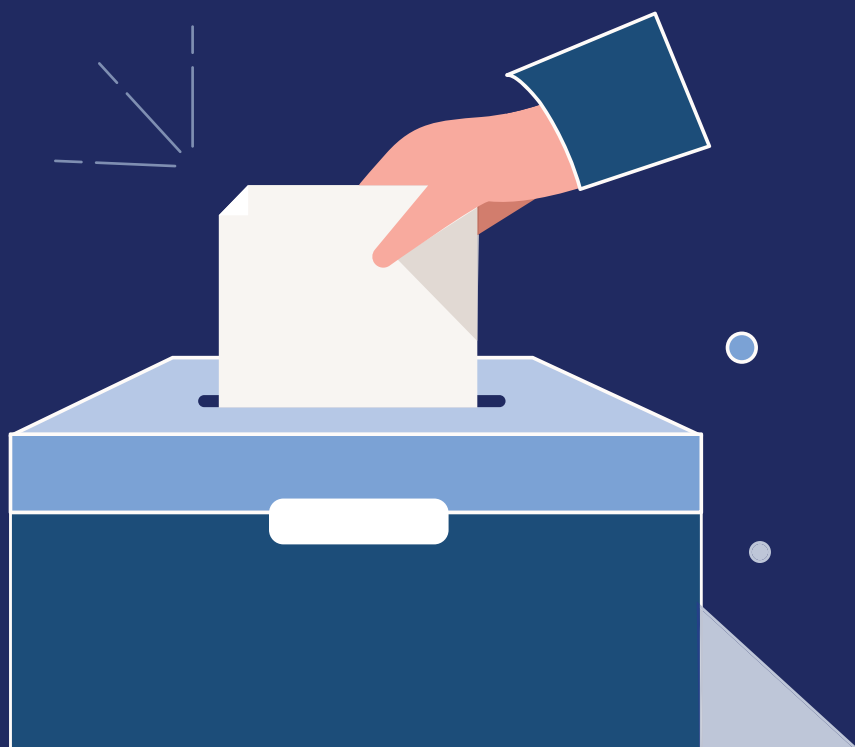

VODIČ ZA ZAŠTITU IZBORNOG PRAVA BIRAČA U POSTUPKU IZBORA ZA NARODNE ZASTUPNIKE

ŠTO JE IZBORNO PRAVO?

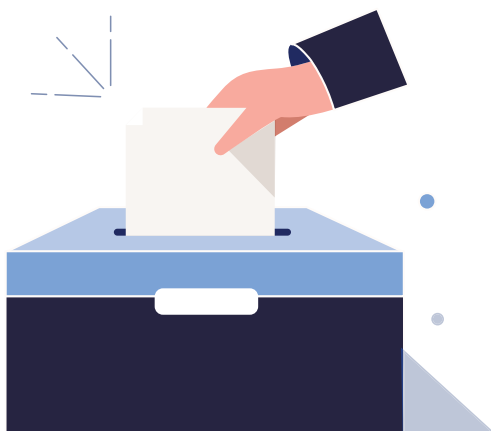
Izorno pravo je pravo svakog punoljetnog, poslovno sposobnog državljanina/državljanke Republike Srbije birati i biti biran/a. Izorno pravo je opće i jednako i ostvaruje se osobnim i tajnim glasanjem. Nitko ne smije utjecati na vas kako ćete glasovati niti ste dužni bilo kome reći za koga ste glasovali. Ovo vam jamče zakoni, a štite tijela mjerodavna za provedbu i nadzor nad radom tijela za provedbu izbora.

KAKO MOŽETE ZAŠTITITI SVOJE IZBORNO PRAVO?

Birač može zaštititi svoje izorno pravo podnošenjem:

- zahtjeva za poništavanje glasanja na biračkom mjestu
- prigovora
- žalbe.

KADA BIRAČ MOŽE ULOŽITI ZAHTJEV ZA PONIŠTAVANJE GLASOVANJA NA BIRAČKOM MJESTU?

Birač može podnijeti zahtjev za poništavanje glasovanja na biračkom mjestu na kojem glasuje ako je:

- birački odbor neosnovano spriječio birača u glasovanju ili
- ako je biraču na biračkom mjestu povrijeđeno pravo na slobodno i tajno glasovanje.

Situacije u kojima, primjerice, može doći do toga da birački odbor spriječi birača u glasovanju su: ako mu birački odbor ne dopusti glasovati jer biraču u osobnoj iskaznici piše različito prezime, dok su ostali podatci isti (ime i JMBG - ovo se događa nakon promjene bračnog statusa) ili ako biraču nije omogućena tajnost pri glasovanju (nije mu jamčena privatnost iza zastora za glasovanje ili se od birača zahtjeva javno očitovanje za koga je glasovao/la) ili ako je upisano da je birač već glasovao.

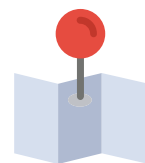
KOJI JE ROK ZA PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA PONIŠTAVANJE GLASOVANJA NA BIRAČKOM MJESTU?

Rok za podnošenje zahtjeva za poništavanje glasovanja na biračkom mjestu je **72 sata od zatvaranja biračkog mjesta** na kojemu je birač upisan/a u izvadak iz popisa birača, odnosno na kojemu je glasovao.

Točno vrijeme zatvaranja biračkog mjesta od kojeg počinje teći rok za podnošenje zahtjeva može se provjeriti u zapisniku o radu biračkog odbora koji se ističe na biračkom mjestu nakon šta birački odbor utvrdi rezultate glasovanja i objavljuje na web prezentaciji Republičkog izbornog povjerenstva.

KOME SE PODNOSI ZAHTJEV ZA PONIŠTAVANJE GLASOVANJA NA BIRAČKOM MJESTU?

Zahtjev za poništavanje glasovanja na biračkom mjestu birač podnosi lokalnom izbornom povjerenstvu (gradskom izbornom povjerenstvu, općinskom izbornom povjerenstvu, izbornom povjerenstvu gradske općine). Zahtjev se može podnijeti osobno, na pisarnici lokalnog izbornog povjerenstva ili poštom.

VAŽNO: *Ukoliko je u pitanju biračko mjesto u inozemstvu, zahtjev za poništavanje glasovanja na biračkom mjestu birač podnosi Republičkom izbornom povjerenstvu.*

ŠTO ZAHTJEV ZA PONIŠTAVANJE GLASOVANJA NA BIRAČKOM MJESTU TREBA SADRŽAVATI?

Kako bi lokalno izborno povjerenstvo moglo razmatrati zahtjev za poništavanje glasovanja na biračkom mjestu, on mora u sebi imati sljedeće elemente:

- naziv i adresu lokalnog izbornog povjerenstva;
- osobne podatke podnositelja zahtjeva (ime, prezime, JMBCG, mjesto i adresu prebivališta, broj telefona i adresu za primitak elektroničke pošte birača);
- potpis birača;
- predmet zahtjeva, a posebice točno označenje biračkog mjesta (naziv općine, odnosno grada u kojemu se nalazi biračko mjesto i broj biračkog mjesta) i točan opis radnje uz naznačenje tko je i kada tu radnju poduzeo;
- činjenice na kojima se temelji zahtjev;
- dokaze.

U KOJEM ROKU LOKALNO IZBORNO POVJERENSTVO ODLUČUJE O ZAHTJEVU ZA PONIŠTAVANJE GLASOVANJA NA BIRAČKOM MJESTU?

Lokalno izborno povjerenstvo u obvezi je riješiti po zahtjevu i objaviti rješenje na web-prezentaciji Republičkog izbornog povjerenstva, u Registru prigovora, **u roku od 72 sata od primitka zahtjeva.**

Lokalno izborno povjerenstvo može:

- prihvatiti zahtjev (ukoliko je pravodobno podnesen, od ovlaštene osobe, dopušten, razumljiv, potpun i osnovan);
- odbaciti zahtjev (ukoliko je nepravodobno podnesen, ako ga je podnijela osoba koja na to nema pravo, ako je nerazumljiv ili nepotpun i dr);
- odbiti zahtjev (ukoliko je neosnovan, nema dokaza i sl).

ŠTO AKO ZAHTJEV ZA PONIŠTAVANJE GLASOVANJA NA BIRAČKOM MJESTU BUDE ODBAČEN ILI ODBIJEN?

Ukoliko lokalno izborno povjerenstvo odbaci ili odbije zahtjev za poništavanje glasovanja na biračkom mjestu, ili u propisanom roku ne donese odluku o zahtjevu za poništavanje glasovanja na biračkom mjestu, birač ima pravo podnijeti prigovor Republičkom izbornom povjerenstvu.

KADA BIRAČ MOŽE PODNIJETI PRIGOVOR?

Birač ima pravo podnijeti prigovor protiv donesene odluke, protiv poduzete radnje, kao i zbog propuštanja donošenja odluka, odnosno poduzimanja radnje u provedbi izbora protiv:

- rješenja o imenovanju člana i zamjenika člana Republičkog izbornog povjerenstva u proširenom sastavu;
- rješenja o imenovanju člana, odnosno zamjenika člana lokalnog izbornog povjerenstva u proširenom sastavu;
- rješenja o imenovanju člana, odnosno zamjenika člana biračkog odbora u stalnom sastavu;

- rješenja o imenovanju člana, odnosno zamjenika člana biračkog odbora u proširenom sastavu;
- rješenja o proglašenju izborne liste kandidata za narodne zastupnike;
- rješenja o proglašenju kandidata za predsjednika Republike;
- rješenja kojim se po službenoj dužnosti ustvrđuje nemogućnost utvrđivanja rezultata glasovanja na biračkom mjestu na kojemu je birač upisan u izvadak iz popisa birača;
- rješenja kojim se po službenoj dužnosti poništava glasovanje na biračkom mjestu na kojemu je birač upisan u izvadak iz popisa birača;
- rješenja kojim je odbačen ili odbijen zahtjev birača za poništavanje glasovanja na biračkom mjestu;
- zbirnog izvješća o rezultatima glasovanja lokalnog izbornog povjerenstva na čijem teritoriju je biračko mjesto na kojemu je birač upisan u popis birača;
- zbirnog izvješća o rezultatima glasovanja u inozemstvu ako je birač upisan u popis birača na biračkom mjestu u inozemstvu;
- ukupnog izvješća o rezultatima izbora.

KOJI JE ROK ZA PODNOŠENJE PRIGOVORA?

Rok za podnošenje prigovora je **72 sata od objavljivanja odluke, odnosno poduzimanja radnje koju birač drži nepravilnom**, ako zakonom nije određen drugi rok (odnosno rok od 48 sati). Ovaj rok vrijedi i u slučaju kada u propisanom roku nije bila donesena odluka, odnosno nije bila poduzeta radnja u provedbi izbora.

KOME SE PODNOSI PRIGOVOR?

Prigovor se podnosi Republičkom izbornom povjerenstvu izravnom predajom na pisarnici Republičkog izbornog povjerenstva ili putem pošte, dok se protiv rješenja o zahtjevu za poništavanje glasovanja na biračkom mjestu, prigovor podnosi preko lokalnog izbornog povjerenstva.

VAŽNO: *Ako je prigovor podnesen lokalnom izbornom povjerenstvu, ono je u obvezi primiti ga, evidentirati nadnevak i vrijeme primitka prigovora i bez odgode, preporučenom brzom poštom, proslijediti ga Republičkom izbornom povjerenstvu.*

ŠTO PRIGOVOR TREBA SADRŽAVATI?

Kako bi Republičko izborno povjerenstvo moglo razmatrati prigovor, on mora sadržavati sljedeće elemente:

- naziv i adresu Republičkog izbornog povjerenstva;
- osobne podatke o podnositelju prigovora (ime, prezime, JMBG, mjesto i adresu prebivališta, broj telefona i adresu za primitak elektroničke pošte birača);
- potpis birača podnositelja prigovora;
- predmet prigovora, a posebice točan naziv odluke uz označenje donositelja, nadnevak donošenja i broj pod kojim je evidentirana odluka ako se prigovorom osporava odluka, odnosno točan opis radnje uz naznačenje tko je i kada tu

radnju poduzeo ako se prigovorom osporava radnja u izbor-
nom postupku;

- činjenice na kojima se temelji prigovor;
- dokaze.

U KOJEM ROKU REPUBLIČKO IZBORNO POVJERENSTVO ODLUČUJE O PRIGOVORU?

Republičko izborno povjerenstvo u obvezi je donijeti rješenje po prigovoru i objaviti ga na web-prezentaciji Republičkog izbornog povjerenstva, u Registru prigovora, **u roku od 72 sata od primitka prigovora.**

Republičko izborno povjerenstvo može:

- usvojiti prigovor (ukoliko je pravodoban, podnesen od ovlaštene osobe, razumljiv, potpun i osnovan);
- odbaciti prigovor (ukoliko je nepravodobno podnesen, ako ga je podnijela osoba koja na to nema pravo, nerazumljiv ili nepotpun i dr.);
- odbiti prigovor (ukoliko je neosnovan, nema dokaza i sl.);

KOJE ODLUKE REPUBLIČKO IZVORNO POVJERENSTVO DONOSI UKOLIKO USVOJI PRIGOVOR?

Ako usvoji prigovor, Republičko izborno povjerenstvo može:

- poništiti odluku, odnosno radnju protiv koje je podnesen prigovor;
- poništiti odluku i donijeti drugu odluku umjesto poništene;
- ako utvrdi da rješenje kojim je odlučeno o zahtjevu za poništenje glasovanja na biračkom mjestu treba poništiti, meritorno odlučiti o zahtjevu ako narav stvari to dopušta i ako utvrđeno činjenično stanje pruža pouzdanu osnovu za to.

KADA BIRAČ MOŽE PODNIJETI ŽALBU?

Birač ima pravo podnijeti žalbu protiv rješenja Republičkog izbornog povjerenstva kojim je odlučeno po prigovoru. Također, birač ima pravo podnijeti žalbu i zbog toga šta u propisanom roku nije donesena odluka o prigovoru.

KOJI JE ROK ZA PODNOŠENJE ŽALBE?

Rok za podnošenje žalbe je **72 sata od objave** rješenja Republičkog izbornog povjerenstva na web prezentaciji, odnosno u roku od 72 sata od isteka roka u kojemu je trebala biti donesena odluka o prigovoru.

KOME SE PODNOSI ŽALBA?

Žalba se podnosi **Upravnom sudu**.

U KOJEM ROKU UPRAVNI SUD ODLUČUJE O ŽALBI?

Upravni sud donosi odluku po žalbi **u roku od 72 sata** od primitka žalbe sa spisima. Odluku donesenu u postupku po žalbi, Upravni sud dostavlja biraču preko Republičkog izbornog povjerenstva.

KOJE ODLUKE UPRAVNI SUD DONOSI?

Ako usvoji žalbu, Upravni sud može:

- poništiti odluku donesenu u provedbi izbora, odnosno radnju poduzetu u provedbi izbora;
- poništiti odluku donesenu po prigovoru i meritorno odlučiti po prigovoru, ako narav stvari to dopušta i ako utvrđeno činjenično stanje pruža pouzdanu osnovu za to.

Ako Upravni sud usvoji žalbu i poništi odluku donesenu u provedbi izbora, odnosno radnju poduzetu u provedbi izbora, odgovarajuća odluka se donosi, odnosno odgovarajuća radnja se poduzima najkasnije za deset dana od dana kada je Republičko izborno povjerenstvo primilo odluku Upravnog suda.

VAŽNO: Odluka Upravnog suda kojom je meritorno odlučeno po prigovoru u svemu zamjenjuje poništenu odluku. Također, odluka donesena u postupku po žalbi je pravomoćna i protiv nje se ne mogu podnijeti izvanredna pravna sredstva predviđena zakonom kojim se uređuje upravni spor.

REPUBLIČKO IZBORNO POVJERENSTVO

Kralja Milana 14, 11000 Beograd, Srbija
T: 011/3026-000, 011/3026-100, 011/3026-200
E: rik@parlament.rs, izbori@parlament.rs
www.rik.parlament.gov.rs

Instagram
riksrbije

YouTube
Republičko izborno povjerenstvo

